

Základní škola a Mateřská škola Žimrovice

PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

**Tento Program proti šikanování je součástí Minimálního preventivního programu
Základní školy a Mateřské školy Žimrovice
pro školní rok 2023-2024**

V Žimrovicích 4.9.2023

Ředitel školy: Mgr. Jan Volf

Školní metodik prevence: Mgr. Alexandra Kořízková

---

1. Zmapování situace – analýza a evaluace

V naší málotřídní základní škole se daří zachytit rizikové projevy chování v poměrně krátké době, jelikož všichni žáci i pedagogové se vzájemně důvěrně znají. To ovšem nesmí vést k podceňování situace, která může nastat, proto vyučující neustále komunikují se žáky i ostatními vyučujícími a hodnotí vždy průběh daného období.

Naše cíle:

- vytvářet prostředí omezující vznik šikany
- být ve střehu a odhalit šikanu dříve, než se rozvine
- vhodnými prostředky zamezit dalšímu rozvoji

2. Motivování pedagogů pro změnu

Pedagogové naší školy mají zájem o to, aby se žáci v naší škole cítili bezpečně, proto v případě nečekané situace nemají problém s přehodnocením opatření.

3. Společné vzdělávání a supervize všech pedagogů

Metodik prevence vždy informuje ostatní pedagogy o změnách a aktuálním dění v oblasti prevence. Své poznatky a občasné potíže konzultuje s metodičkou prevence PPP Opava Mgr. Lucií Šimečkovou.

4. Užší realizační tým

zástupce vedení – ředitel, Mgr. Jan Volf

zástupci třídních učitelů: Mgr. Alexandra Kořízková, Mgr. Olga Pavelková

zástupce družiny: Vendula Trulejová

školní metodik prevence, výchovný poradce: Mgr. Alexandra Kořízková

5. Společný postup při řešení šikanování

První pomoc při počáteční šikaně:	Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně:
<ol style="list-style-type: none"> 1. odhad závažnosti a formy šikany; 2. rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi; 3. nalezení vhodných svědků; 4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory); 5. ochrana oběti; 6. předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru:<ol style="list-style-type: none"> a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření); b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku); 7. realizace vhodné metody:<ol style="list-style-type: none"> a) metoda usmíření; b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči); 8. třídní hodina:<ol style="list-style-type: none"> a) efekt metody usmíření; b) oznámení potrestání agresorů;	<p>A. První (alarmující) kroky pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany; • bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí <p>B. Příprava podmínek pro vyšetřování</p> <ul style="list-style-type: none"> • zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy; • zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi; • pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře); • oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům <p>C. Vyšetřování</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozhovor s oběti a informátory; • nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků; • individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky; • rozhovor s agresory, případně konfrontace

9. rozhovor s rodiči obětí; 10. třídní schůzka; 11. práce s celou třídou.	mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi) D. Náprava 11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.
---	--

6. Primární prevence v třídních hodinách

Třídnické hodiny pracují podle konceptu Třída plná pohody. Vyučující mají k dispozici manuál a metodiku náplně třídnických hodin. Témata se upravují s ohledem na situaci ve třídách.

7. Primární prevence ve výuce (pouze základní výčet)

1.	PRV, ČT ČJ ČJ, PRV PRV	Jsem školák- pravidla chování, vztahy ve třídě, vzájemná pomoc, spolupráce (začátek školního roku). Komunikační kruh (rozbor daných situací ve třídě- pravidelně) Jsme různí Život ve škole a ve třídě- pravidla slušného chování, spolupráce.	A. Kořízková A. Kořízková A. Kořízková A. Kořízková
2.	PRV ČJ ČJ, PRV	Třída. Pravidla chování (začátek školního roku). Komunikační kruh (rozbor daných situací ve třídě- pravidelně). Jsme různí	A. Kořízková A. Kořízková A. Kořízková
4.	PŘ, ČJ PŘ ČT Inf	Pravidla slušného chování. Vztahy mezi spolužáky. Živá příroda- člověk (Jsme různí). Práce s publikací Víš, co dělat, když...? Sociální síť, bezpečnost na internetu, kyberšikana (debata)	O. Pavelková O. Pavelková O. Pavelková J. Volf
5.	PŘ, ČJ VL VL Inf	Pravidla slušného chování. Vztahy mezi spolužáky, Obyvatelé ČR, národnostní menšiny, rasová nesnášenlivost, šikana. Dětská práva a povinnosti (vytvoření společných pravidel). Sociální síť, bezpečnost na internetu, kyberšikana (debata)	O. Pavelková O. Pavelková O. Pavelková J. Volf

8. Primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování.

Škola spolupracuje např. s Policií ČR, která se zabývá prevencí rizikových projevů chování. Snažíme se vycházet z doporučení metodiky prevence PPP, konzultujeme vhodnost zvolených programů.

Naše škola také uskutečňuje mnoho akcí pro naše žáky i jejich rodiče, které podporují komunikaci, spolupráci, radost ze společně prožitých chvil. Také se snažíme tímto děti motivovat ke smysluplnému trávení volného času.

9. Ochranný režim (školní řád, dohledy učitelů)

Škola má zpracován školní řád, kterým se řídí žáci i zaměstnanci školy. Vyučující provádějí dohled nad žáky během dopoledního vyučování, poté si je přebírá vychovatelka ve školní družině.

10. Spolupráce s rodiči, žáky, pedagogickými pracovníky, předávání informací.

Žáci: jsou informováni třídním učitelem, prostřednictvím školní nástěnky a akcí zaměřených na prevenci rizikových projevů chování.

Pedagogičtí pracovníci: informace jim předává školní metodik prevence.

Rodiče: jsou informováni na třídních schůzkách, prostřednictvím webových stránek školy.

Škola velmi dobře spolupracuje s rodiči (Klubem rodičů), zejména na organizaci akcí pro děti i veřejnost.

11. Školní poradenské služby;

Ve škole působí metodik prevence a výchovný poradce Mgr. Alexandra Kořízková. Úzce spolupracuje s vedením školy a dalšími vyučujícími.

12. Spolupráce se specializovanými zařízeními.

Škola spolupracuje s PPP v Opavě a se SPC Srdce Opava.

13. Vztahy se školami v okolí

Naše základní škola spolupracuje se ZŠ v Hradci nad Moravicí, kam přechází většina dětí po ukončení 5.ročníku. Prozatím jsme neřešili žádný případ šikany mezi dětmi.